

Praha 25. července 2024

Senát schválil nový způsob valorizace minimální mzdy, který zlepší předvídatelnost jejího vývoje pro zaměstnance a firmy

Senát schválil vládní novelu zákoníku práce, která zavádí nový mechanismus pro valorizaci minimální mzdy. Tento zákon přináší jasná a předvídatelná pravidla pro výpočet a aktualizaci minimální mzdy. MPSV bude minimální mzdu pro každý příslušný kalendářní rok vyhlášovat sdělením do 30. září předchozího roku. Výše minimální mzdy bude odvozena z legislativou stanovených parametrů. Tímto krokem se realizuje jeden z bodů programového prohlášení vlády.

„Cílem je zajistit transparentní a předvídatelný růst minimální mzdy. Tím se eliminují každoroční vyjednávání, která často způsobují nejasnosti a nedorozumění. Do roku 2029 by minimální mzda měla dosáhnout alespoň 47 % průměrné mzdy. Tento poměr by měl růst lineárně, přičemž v roce 2025 bude činit 42,2 %,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí **Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

V zákoníku práce bude nyní určen mechanismus výpočtu minimální mzdy, definovány podmínky stanovení koeficientů pro výpočet minimální mzdy a jejich frekvence, nutnost zohlednění povinných kritérií přiměřenosti (tj. kupní síla zákonných minimálních mezd s ohledem na životní náklady, obecná úroveň mezd a jejich rozdělení, tempo růstu mezd, dlouhodobá vnitrostátní míra produktivity a její vývoj) a nezbytnost konzultací v rámci celého procesu se sociálními partnery prostřednictvím tripartity.

Zákon bude nově obsahovat i tzv. orientační referenční hodnotu, podle které bude posuzována přiměřenost minimální mzdy. Tato hodnota je stanovena jako 47 % průměrné mzdy v národním hospodářství. Orientační referenční hodnota není cílem, ale slouží pro účely porovnání stávající úrovně minimální mzdy ve vztahu k hodnocení její přiměřenosti.

Parametrické nastavení valorizačního mechanismu stanoví nařízení vlády. Pravidelně každé dva roky bude vláda svým nařízením stanovovat koeficienty, kterými se bude násobit predikce průměrné hrubé mzdy na daný kalendářní rok. Koeficienty budou stanoveny tak, aby umožnily dosažení cílené relace minimální a průměrné mzdy pro dané dvouleté období.

MPSV každoročně svým sdělením ve Sbírce zákonů do 30. září pro následující kalendářní rok vyhlásí konkrétní výši minimální mzdy vypočtenou na základě zákoníkem práce určeného mechanismu a nařízením vlády stanovených koeficientů.

„Pro zaměstnance je hlavní pozitivní zprávou, že minimální mzda bude růst rekordním tempem. Zaměstnavatelé v soukromém sektoru zase ocení zjednodušení díky zrušení složitého systému zaručené mzdy,“ zdůraznil ministr Jurečka.

Novela upravuje zákonnou podobu a rozsah ochrany prostřednictvím zaručené mzdy. Nově bude zaveden pouze tzv. zaručený plat pro zaměstnance ve veřejných službách a správě, zatímco zaměstnanci v soukromé sféře budou chráněni před nepřiměřeně nízkým oceněním práce minimální mzdou stanovenou podle valorizačního mechanismu a prostřednictvím kolektivního vyjednávání, které bude nově posíleno řadou opatření zavedených touto novelou.

Nejnižší úroveň zaručeného platu budou stanoveny ve čtyřech skupinách prací. Rozdělení prací do skupin podle jejich kvalifikační náročnosti stanoví vláda nařízením. V 1. skupině prací bude zaručený plat ve výši 1násobku minimální mzdy, ve 2. skupině prací 1,2násobku minimální mzdy, ve 3. skupině prací 1,4násobku minimální mzdy a ve 4. skupině prací 1,6násobku minimální mzdy.

Praha 25. července 2024

„Myslíme také na zaměstnavatele a usilujeme o snížení zbytečné byrokracie. Proto navrhujeme zrušit povinnost vydávat písemný rozvrh čerpání dovolené. Z praxe víme, že každoroční sestavování plánu dovolených je většinou pouze formální záležitostí.“
 uvedl ministr Jurečka.

Postup nového valorizačního mechanismu v praxi

- Nejpozději do 31. srpna 2024 bude Ministerstvem financí vydaná predikce průměrné hrubé mzdy pro kalendářní rok 2025.
- Po konzultaci se sociálními partnery a po zohlednění analýzy hodnotící přiměřenost (na základě povinných kritérií) vláda stanoví svým nařízením dva koeficienty pro roky 2025 a 2026, kterými se bude násobit predikce průměrné hrubé mzdy pro následující kalendářní rok.
- MPSV na základě toho vypočte částku, zaokrouhlí ji na stokoruny nahoru a vyhlásí do 30. září 2024 výši minimální mzdy pro rok 2025. Stejný postup MPSV zopakuje i v roce 2025.
- V roce 2026 vláda stejným způsobem stanoví koeficienty pro roky 2027 a 2028.

Novela má být účinná od 1. srpna 2024. Minimální mzda by tak poprvé byla stanovena na základě valorizačního mechanismu pro rok 2025. Tato legislativa vychází z programového prohlášení vlády a současně provádí transpozici příslušné směrnice Evropského parlamentu a Rady EU o přiměřených minimálních mzdách v Evropské unii.

Na základě přijatých pozměňovacích návrhů novela dále přináší:

- Zakotvení tzv. samorozvrhování pracovní doby zaměstnancem. To znamená, aby zaměstnanec se zaměstnavatelem měli možnost mezi sebou uzavřít písemnou dohodu o tom, že si zaměstnanec bude rozvrhovat pracovní dobu do směn sám, a to jak v případě výkonu práce na pracovišti zaměstnavatele, tak mimo něj (tj. při výkonu práce na dálku). Dohodu může uzavřít zaměstnavatel i se zaměstnancem činným na základě některé z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.
- Je výslovně upravena možnost sjednat odměnu z dohody s přihlédnutím k případné noční práci, práci ve ztíženém pracovním prostředí nebo práci v sobotu a v neděli.
- Zvýšení limitu pro osobní příplatek až na 100 % platového tarifu nejvyššího platového stupně v platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen.
- Tzv. zdravotnický balíček, který zahrnuje možnost rozvrhnout některým zaměstnancům ve zdravotnictví předem směnu až v rozsahu 24 hodin a zároveň zrušit možnost jednostranného ukončení dohody o výkonu práce až 24 hodin během 26 hodin po sobě jdoucích (je však zachována možnost tuto dohodu vypovědět z jakéhokoliv důvodu nebo i bez udání důvodu). Také se zavádí nový příplatek za zvýšenou zátěž zaměstnance ve zdravotnictví v případě, že vykonává směnu delší než 12 hodin a zlepšují se podmínky pro vykonání některých odborných zkoušek.
- Sjednocení postupu při výpočtu náhrady za ztrátu na výděлку po skončení pracovní neschopnosti vzniklé pracovním úrazem nebo nemocí z povolání (tzv. renty) tím, že dochází ke zrušení tzv. stop výděлку.
- Úpravy na základě požadavků a potřeb praxe v oblasti subdodavatelské odpovědnosti ve stavebnictví.